

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych osobowych z dnia 20 września 2006r. do Dyrektora Przedszkola, które umieściło w miejscu powszechnie dostępnym dane osobowe dzieci, których rodzice zalegali z uregulowaniem opłat za ich pobyt w przedszkolu.

Warszawa, dnia 20 września 2006 r.

GI-DS-430/368/06

Pani
Dyrektor Przedszkola

Szanowna Pani Dyrektor,

W związku z uzyskaniem przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych informacji, z których wynika, że Przedszkole Nr ... z siedzibą w ... umieściło w miejscu powszechnie dostępnym dane osobowe dzieci, których rodzice zalegali z uregulowaniem opłat za ich pobyt w przedszkolu, zwracam się o podjęcie niezbędnych działań mających na celu nieudostępnianie w przyszłości danych w opisany sposób, albowiem działanie takie budzi zastrzeżenia pod względem zgodności z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

Impulsem do niniejszego wystąpienia była informacja o wywieszeniu przez Przedszkole Nr ... z siedzibą w ... w miejscu powszechnie dostępnym danych osobowych dzieci, których rodzice zalegają z uregulowaniem płatności za ich pobyt w przedszkolu. Wskazać zatem należy, że wbrew twierdzeniom Dyrektora, poprzez wywieszenie danych osobowych dzieci i kwoty zadłużenia na tablicy ogłoszeń wewnątrz przedszkola, dostęp do tych danych mogli mieć nie tylko rodzice i ich dzieci, ale i osoby postronne. Trudno bowiem przyjąć, aby dostęp do danych osobowych wywieszonych na tablicy ogłoszeń miały wyłącznie osoby upoważnione przez Dyrektora placówki do zapoznania się z danymi zgromadzonymi w zbiorze przez niego administrowanym. Nie ulega także wątpliwości, iż poprzez opisane działanie dochodzi do udostępnienia danych, które to jest jedną z form przetwarzania danych, o której mowa w art. 23 ust.

1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

W wyjaśnieniach złożonych w niniejszej sprawie przez Dyrektora ww. placówki wskazano, że działanie powyższe podyktowane było niemożnością wyegzekwowania od rodziców dzieci korzystających z usług Przedszkola, należności za pobyt dzieci w placówce.

Nie kwestionuję potrzeby egzekwowania przez Dyrektora należności od rodziców zalegających z opłatami za pobyt dzieci w Przedszkolu, jednakże wszelkie działania Dyrektora Przedszkola powinny znajdować oparcie w obowiązujących przepisach prawa, w tym również w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych, która od wejścia w życie w dniu 30 kwietnia 1998 r. obowiązuje wszystkich administratorów danych. Natomiast zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy przetwarzanie danych, którego jedną z form jest udostępnianie, jest dopuszczalne w sytuacji spełnienia jednej z przesłanek legalności przetwarzania danych osobowych w nim określonych. Ponieważ nie istnieją przepisy prawa, które regulowałyby wprost opisane działanie Przedszkola przesłanką uprawniającą do udostępnienia danych osobowych innym podmiotom jest wcześniejsze pozyskanie zgody osób, których dane dotyczą (ich przedstawicieli ustawowych) na udostępnienie danych. Przy czym zgoda ta nie może być dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści, o czym stanowi art. 7 pkt 5 ustawy. Podkreślenia także wymaga, iż w literaturze przedmiotu wskazuje się, iż „(...) jeżeli osoba zbierająca dane osobowe czy w inny sposób przetwarzająca dane osobowe zwraca się o zgodę, musi to zostać sformułowane w sposób jednoznaczny i wyróżniać się spośród innych pochodzących od tej osoby informacji i oświadczeń (...)” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych, Komentarz, Zakamycze 2004, s. 416). Po uzyskaniu wcześniejszej zgody na powyższe dane mogłyby być zatem udostępnione w ww. sposób.

Ponadto stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Ta generalna zasada znajduje swoje rozwinięcie w przepisach ustawy określających m.in. wymogi, jakie powinien spełnić administrator w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych w procesie ich przetwarzania. Jednym z podstawowych obowiązków spoczywających na administratorze jest, wynikający z art. 36 ustawy o ochronie danych osobowych, obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym. Natomiast niewywiązanie się przez Dyrektora Przedszkola – jako administratora danych - z powyższych obowiązków może w konsekwencji

prowadzić do postawienia zarzutu niedochowania należytej staranności w procesie przetwarzania danych dzieci i ich rodziców, a także udostępniania danych osobowych osobom nieupoważnionym.

Z tych względów zwracam się do Pani Dyrektor o zmianę kwestionowanej praktyki i podjęcie takich działań, które zapobiegą w przyszłości udostępnianiu danych osobom postronnym. Zmiana kwestionowanej praktyki nie wpłynie na ograniczenie możliwości realizowania przez Przedszkole z przyznanych mu na podstawie przepisów prawa zadań, a zarazem pozwoli na uniknięcie zarzutu udostępniania administrowanych danych osobowych osobom trzecim.